

Werkverband “Platform Zwolse Wijken”

Zwolle, 9 maart 2021

Geachte raad,

Wij hebben met veel interesse de uitkomsten van de Quick Scan Lokale Democratie en de concept Verbeteragenda gelezen. Hierbij wij willen u graag onze reactie daarop geven.

We kijken daarvoor eerst naar de enquête die in het kader van de Quick Scan is gehouden. Deze laat wat ons betreft een aantal opvallende en positieve uitkomsten zien. De Zwolse raadsleden die de vragenlijst hebben ingevuld geven aan inwonersparticipatie in allerlei vormen (heel) belangrijk te vinden; de scores op deze onderdelen zijn meestal een stuk hoger dan de gemiddelde scores van alle deelnemende gemeenten aan het onderzoek.

Onderwerp	% van de Zwolse raad dat dit (heel) belangrijk vindt	Landelijk gemiddeld percentage raadsleden dat dit (heel) belangrijk vindt
Beter luisteren naar de mening van inwoners	88%	66%
Inwoners meer mee laten praten	81%	64%
Inwoners meer laten meebeslissen	69%	37%
Duidelijker maken hoe inwoners mee kunnen praten over gemeentelijk beleid	94%	72%
Meer vormen van directe democratie mogelijk maken (b.v. referenda)	61%	37%
Meer permanente vertegenwoordiging van inwoners in adviesraden	50%	49%

In de concept Verbeteragenda worden mogelijke verbeteracties genoemd voor de samenwerking tussen gemeente en inwoners. Sommige zijn concreet en op korte termijn te realiseren, andere behoeven nog de nodige uitwerking en vragen een langere adem. In zijn algemeenheid zijn wij als Platform Zwolse Wijken blij met deze verbeterpunten, maar willen daar graag nog e.e.a. aan toevoegen:

- Wij zien de verbeteragenda graag uitgewerkt in concrete spelregels of een gedragscode die vastlegt hoe de gemeente bij nieuwe plannen omgaat met de inbreng van inwoners. In het verleden zijn al vaker bijeenkomsten geweest over het verbeteren van inwonersparticipatie, maar wat daar door de gemeente is opgehaald is in onze ogen blijven steken in mooie woorden en intenties. Vandaar onze zorg dat deze verbeteragenda geen concreet vervolg krijgt waarbij woorden in daden worden omgezet.
- Echte participatie kost tijd en geld, maar vraagt vooral een andere houding bij zowel ambtenaren, college en raad. In de verbeteragenda wordt gesproken over het benoemen van een regisseur samenwerking / participatie om kennis te ontwikkelen op dit gebied en projectleiders daarin te ondersteunen. Dat is in onze ogen een noodzakelijke, maar geen voldoende voorwaarde voor volwassen participatie. Het gaat vooral om een andere, open houding t.a.v. de inbreng van inwoners en de intrinsieke bereidheid om inwoners daadwerkelijk ruimte en invloed te geven op beleid en plannen. Ook daarin moet geïnvesteerd worden.
- Informeer alle Zwollenaren over nieuwe plannen, zodat iedereen die dat wil kan meedenken. Nu is het vaak beperkt tot een kleine en vaak steeds dezelfde groep. Wij vinden dat in de

Werkverband “Platform Zwolse Wijken”

verbeteragenda teveel nadruk ligt op digitale communicatiemiddelen. Voor een optimaal bereik is daarnaast ook altijd publicatie nodig in de Peperbus, Swollenaer of huis aan huis papieren informatie.

- Verbeter ook de participatie op individueel niveau en zorg voor transparante communicatie met individuele burgers. In de verbeteragenda ligt het accent op participatie van groepen inwoners, maar wordt niet gepraat over individuele burgers die bijvoorbeeld een zienswijze indienen en daarop een nietszeggend antwoord krijgen, vaak ook nog erg laat. Graag zien wij op dat punt ook een betere en transparantere communicatie.
- de acties in de verbeteragenda hebben vooral betrekking op zaken die te maken hebben met leefbaarheid in de wijk en ruimte voor maatschappelijke / bewonersinitiatieven. Zoals gezegd ondersteunen we deze van harte, maar we missen verbeteracties voor participatie op de grotere thema's, zoals b.v. de energietransitie en de Omgevingsvisie. M.a.w. de verbeteracties zijn vooral gericht op de eigen woonomgeving, maar niet op zaken die bepalend zijn voor de toekomst van de stad. Invloed van inwoners op wat bv. in de regio Zwolle gebeurt wordt helemaal niet benoemd en dat vinden wij een grote misser.

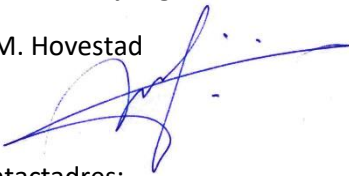
Samengevat vinden wij als Platform Zwolse Wijken de Verbeteragenda Lokale Democratie een goede eerste stap. Om participatie in Zwolle echt naar een hoger plan te tillen, wat uw raad volgens de uitgevoerde enquête zelf belangrijk vindt, is echter meer nodig. In ieder geval een concrete uitwerking die ook daadwerkelijk in de praktijk wordt gebracht én de wil om inwoners echt invloed te geven, ook op “grote thema's”. Kortom, de weg naar volwassen participatie vraagt nog de nodige inspanningen. Wij denken daarover uiteraard graag met u mee. Als schot voor de boeg treft u als bijlage een aantal voorstellen aan die wij met de deelnemende wijkverenigingen hebben opgesteld en waarover we met u graag het gesprek aangaan.

Wij zien uw uitnodiging daarvoor met belangstelling tegemoet.

Namens de vertegenwoordigende wijken,

met vriendelijke groet,

W.M. Hovestad

Contactadres:

Werkverband “Platform Zwolse Wijken”

p.a. Campherbeeklaan 82

8024BZ Zwolle

Mail: platformzwolsewijken@gmail.com

Bijlage: Voorstellen voor een meer volwassen participatie voor alle Zwollenaren

Werkverband “Platform Zwolse Wijken”

Bijlage

Op weg naar volwassen participatie van Zwollenaren

In verkiezingsprogramma's maken politieke partijen duidelijk waar ze voor staan. Zo kunnen inwoners zich bij de verkiezingen uitspreken over wat zij belangrijk vinden. Maar zodra een nieuw college en een nieuwe raad zijn aangetreden staat de wereld niet stil. Er komen vraagstukken bij en globale plannen worden concreet. Hoe kunnen de inwoners daarbij worden betrokken en hun inbreng hebben? Op dat punt is naar de mening van het Platform Zwolse Wijken verbetering gewenst en daarvoor doen wij hier een aantal voorstellen.

Want wat als grote groepen inwoners minder blij blijven met bepaalde ontwikkelingen en zich buiten spel gezet voelen? Wat als inwoners zich gaan verzetten tegen plannen? Plannen die wollig waren beschreven in de verkiezingsprogramma's, maar bij de werkelijke uitwerking aspecten in zich blijken te hebben die toen niet bekend waren? Zaken als het opgeven van groen rondom de stad, de komst van 70 meter hoge flats, nieuwbouw op plaatsen waar een buurt veel hinder van heeft. Maar ook de sluiting van een buurtwinkel of het verplicht gebruik moeten maken van alternatieve warmtebronnen zoals van een bio-centrale of collectieve aardwarmte zonder dat mensen een alternatief hebben? Wat als er een windmolen in je buurt komt of een educatief, en dus druk bezocht tuindersbedrijf vlak achter je woning? Allemaal zaken waarvan de meeste inwoners de consequenties niet konden voorzien.

Het Platform Zwolse Wijken vindt dat de gemeenteraad en het college goed werk verrichten op tal van terreinen. We houden in Zwolle wel van de “Hanze mentaliteit”. We zijn zeker niet op alle beleidsgebieden kritisch, maar we zien wel dat Zwolle niet als beste uit de bus komt als het gaat om participatie door inwoners. De inspraakprocessen zijn taai en lastig, voor veel mensen zijn de beleidsnotities in onbegrijpelijke taal geschreven en het is onduidelijk wat er gebeurt met de mening van inwoners. Vaak bestaat het gevoel dat inspraak een formaliteit is, dat zaken toch al beklonken zijn. Om maar een paar zaken te noemen. Kortom: we willen naar een meer volwassen participatie!

Invloed Zwollenaren herstellen op belangrijke thema's

De huidige processen zijn voor verbetering vatbaar. Mensen moeten weten waar het allemaal over gaat en welke consequenties voorstellen hebben.

- Geen wollige taal, of vooraf afgebakende thema's.
- De burgers stimuleren om te participeren. Door transparant, respectvol, eerlijk en betrouwbaar te zijn haken de burgers niet af. Nu denken de burgers nog steeds dat het geen zin heeft om mee te doen, want de gemeente interesseert niet wat ik te zeggen heb.
- Maak daartoe in ieder geval vooraf duidelijk wat de beïnvloedingsruimte is bij participatie, wat de randvoorwaarden / kaders zijn, wat er met de uitkomst van participatie gebeurt en wat het tijdpad is.
- Geeft de burger voorsprong op initiatiefnemers.
- Structureer het per wijk, lokale vraagstukken, stadsbreed op hoofdlijnen.
- Transparante en eerlijke antwoorden op de ingediende zienswijzen. Geen antwoorden als we hebben een andere kijk of antwoorden die niet juist zijn.
- Zienswijzen binnen een korte tijd beantwoorden. Soms duurt de beantwoording langer dan anderhalf jaar.

Werkverband “Platform Zwolse Wijken”

Burgers ook meebeslissen op de hoofdthema's (stads breed) bijvoorbeeld:

- Strategische keuzes (woningbouw, infrastructuur, energietransitie e.d.).
- Maximale omvang van de stad.
- Verdeling bouw / groen in de stad.
- Maximale hoogte gebouwen.
- Wel of geen uitleglocaties en zo ja, welke.
- Energiesystemen in de stad en wijk.
- Veranderingen in de wijken per wijk.

Waarborg tijdige en voldoende participatie in de Omgevingswet

- Verbinden van burgers en gemeente om zo te zorgen dat plannen integraal naar een hoger kwaliteitsniveau worden getild, aansluiten bij de behoefte van belanghebbenden (o.a. initiatiefnemer en burgers) en passen in een breed gedragen toekomstperspectief van de stad.
- Naast regels ook waarden waaraan je toetst om de kwaliteit van de ruimte te waarborgen. Liefst stel je deze waarden op gebiedsniveau met belanghebbenden vast.
- Formuleer spelregels / eisen waaraan initiatiefnemers moeten voldoen bij het organiseren van hun participatieproces.
- Geef aan hoe je daar als gemeente op toeziet en welke rol inwoners daarbij eventueel hebben.

Regio Zwolle

- Instellen burgerklankbord om plannen te toetsen.
 - Burgers stellen de klankbordleden aan middels verkiezingen.
 - Max 4 jaar zitting, dan minimaal 4 jaar niet.
 - Klankbordleden krijgen toegang tot alle (relevante) stukken en medezeggenschap over de koers/inhoud.
- Grote zaken worden aan de burgers voorgelegd middels referendum.

Concilium

- Uitbreiden met burgers met als aandachtspunt “kwaliteit van wonen in de stad” Kwaliteit versus kwantiteit. Minimaal 3 burgers die een vertegenwoordigende rol hebben (gelieerd aan Platform Zwolse Wijken).

Structuur

College maakt concept plan

- Zwollenaren effectief informeren en interesseren, met inzet van alle communicatiemiddelen.
- Burger klankbordgroepen.
- Raad stuurt als 1^e deze bij.

Totaal plan in heldere woorden voorleggen aan de stad (referendum)

- Reacties uit de stad openbaar.

College stelt op basis van de reacties de plannen bij

- De raad toetst of er voldoende is gedaan met de stadsmening.
- Stuurt in de inhoud desnoods bij en keurt de plannen goed.